

1. května 200... do Prahy doputoval jeden člověk. Byl jsem to já, Ilja Korolenko, muž pohledný a nenápadný. Pohledu snivého, vlasů na temeni jemně, až kojenecky zvlněných. Svým vnitřním duchovním předurčením, svým posláním jsem básník, čas od času skládám do ladného sledu několik slov, opájím se jejich magií, jejich pomateným kouzlem; jsem jedním z mála, kdož ještě udržují tento kdysi posvátný oheň, jenž nedávno zuřil jako učiněný lesní požár, kdežto dnes se proměnil v ohýnek poslední cigarety umírajícího obra. Tím si však přirozeně na živobytí nevydělávám. Už mnoho let jsem nájemný vrah, zabiják světové extratřídy. Unavený killer pije pivo Müller. Pracuji vždy sám. A jak se stalo, že jsem se začal věnovat právě něčemu takovému? Může za to zrak. Osud mě obdařil vynikajícím, téměř teleskopickým zrakem. Příroda mě zkrátka vybavila tak, že jsem fenomenální střelec: cíl zasáhnu na libovolnou vzdálenost a nikdy ho neminu. Už jako úplně mladý chlapec jsem sbíral ceny na sportovních soutěžích a rád se předváděl po střelnicích. Že bych této vlohy mohl využívat poněkud ušlechtilějším způsobem? Asi ano, ale osud rozhodl takto.

Mimochodem – svou práci mám rád. Mé služby jsou velmi drahé a ti, jejichž vraždy si u mě zákazníci objednávali, sami sebe pošpinili četnými ničemnostmi. Jsem hošík zvědavý: než stisknu spoušť, zjistím si všechno, co se o objektu mého zájmu zjistit dá. A objednávku přijímám až tehdy, kdy se v mém nitru zrodí trpký pocit – ano, tento život chci přervat, ano, rád budu tvůrcem (budiž, tak tedy spolutvůrcem, jste-li nábožensky založení) tečky, která uzavře život daného člověka. Takových teček už jsem učinil dost, a ani jedné nelituji.

Já vůbec nejsem krutý, nejsem zlý. Spíš naopak – jsem veselý a vlídný. Jaký koneckonců anděl smrti má být, není-liž pravda? A pak je tu ještě jeden velmi niterný důvod, proč se věnuji právě této věci. Už jsem vám řekl, že jsem básník, jenže než jsem se vydal cestou placeného mordýře, tak jsem dlouho – až příliš dlouho – verše nepsal. Così se tenkrát ve mně zastavilo a strnulo: pocítil jsem, že vše, co mi tak sladce a libě našeptává mozek, vše, čím pláče a směje se mé srdce... zkrátka že to všechno není to pravé. Není to ono. Pravda, mohl jsem to narcisisticky pominout, ale měl jsem dost rozumu na to, abych pochopil, že všechny mé pocity, všechny mé vnitřní vášně nemají naprosto žádný význam. A vůbec – o mě nejde. O mě rozhodně nejde.

Takže – verše jsem dlouho nepsal. A přiznám se, že jsem vůbec netrpěl a nevolal jsem ani múzu, ani démona, žil jsem si podle libosti, nasával hořkost i sladkost existence, ale così ve mně zahálelo, jakýsi poetický aparát zůstával nevyužitý a já si sám sebe uvědomoval jako takový vyřezávaný stolek, na němž ten ztuhlý aparát spočinul. Žil jsem si vesele a skromně. Rád jsem pil.

Nádherné děvy mě tu a tam obdarovávaly nepředstavitelnými rozkošemi. Rád jsem četl a spal. Peníze jsem skoro neměl. Ale nesháněl jsem se. Bylo to mládí. Skoro nekonečné. Jenže kapitalismus kolem sílil, svíral celý prostor, skřípěl tesáky a bral mě pod krkem. Pochopil jsem, že dál už nebudu moci žít jen tak, jako trávka nebeská: volně, nadýchaně, rozevlátě a poeticky bezstarostně.

Moje krásná tvář je dokonale k nezapamatování. To je další zvláštní vlastnost mé bytosti – na můj obličej si nikdo nemůže vzpomenout (což mi v práci přirozeně pomáhá). Dokonce ani já sám nejsem nikdy s to si ho vybavit, a tak je každý můj pohled do zrcadla setkáním s cizincem.

Jsem pravnuke velkého spisovatele Korolenka, který napsal Děti podzemí. Ano, já jsem také jedno z dětí podzemí, jsem potomek dávného sovětského světa, jednoho z jeho posledních záchvěvů na rozloučenou. Tento velký svět, který mi věnoval mé útlé dětství, již neexistuje, vyvlekli ho na povrch a sedrali z něj vše, čím byl pokryt – jeho podzemní oceány vyschly a rozlehlé vlahé stíny, jichž byl plný, spálilo nelítostné slunce Kapitálu. To velké slunce, jak je všem známo, katastrofálně opuchá, roste a v jeho dužině zeje naprosto zřetelná černá díra – antibudoucnost, kosmické doupě nebytí, do něhož se naše zlaté jablíčko vesele kutálí.

Můj otec, dětský psychiatr, zemřel rukou jedné ze svých pacientek, šílené holčičky. Byly mi tehdy čtyři roky. Moje matka je důstojnice KGB, dnes je jí něco přes sedmdesát, ale v orgánech kupodivu pracuje dál, i když netuším, co přesně tam ta stará paní dělá. Vyrůstal jsem

u babičky a dědečka, uprostřed knih, a věnoval se poezii, matematice a společenským vědám. Mou výchovou se nezabýval nikdo kromě mě samotného. Zcela volnými cestami jsem šel tam, kam mě můj zcela volný rozum táhl. A táhl mě alejemi veselých špinavých parků, muzejními chodbami, suchými hlinitými pěšinami jižních horských svahů i temnými kumbály mých přátel.

Když se mi do ruky dostala alespoň trochu obstojná zbraň, nejednou jsem ve společnosti svých opileckých kumpánů jen tak pro jejich pobavení střílel na prázdné láhve. Prostřeloval jsem i hrací karty, ale také zeměpisné mapy, když mi někdo takový atlas pověsil na strom ve větru: atlas šelestí a vine se jako vlajka, já stojím opodál, dívám se stranou, a najednou někdo vykřikne „Moskva!“, já se otočím, bez míření pálím a můžete se spolehnout, že srdce naší vlasti je proděravělé kulkou.

Někteří z mých přátel se z vůle let devadesátých dostali na cestu zločinu, někteří z nich v těchto krutých světech leččeho dosáhli, a protože má přesná muška na ně svého času udělala dojem, nabídli mi tuhle práci.

Tento velký svět již neexistuje

Navrhli mi, abych za velice slušné peníze zastřelil jednoho člověka. Ten člověk se ve svém konání neštítil ničeho, poskvrnil se, jak jen mohl. Střežili ho velice bděle, a tím pádem trefit takového ptáčka šlo jedině z velké dálky a během pár vteřin, když vylézal z auta před vchodem do své banky, než se ukryl za zády bodyguardů.

Nejdřív jsem odmítl. Pokoušeli se mě přesvědčit a dokonce mi ukázali film o něm, natočený skrytou kamerou, ale podívaná na mučení jemu podobných na mě dojem neudělala: beztak bylo zřejmé, že tenhle klient si smrt zaslouží. Znovu jsem odmítl. Byl jsem na to nějak líný.

Ale pak, když jsem tak bloumal po starých moskevských dvorech, přiblížil jsem se jednou k malému domu, který jsem odjakživa měl vášnivě rád. Kam až má paměť sahá, za letních i zimních nocí jsem se na něj díval, dům zůstával neustále neobydlený, s pevně zatlučenými okny, vetchý a záhadný a ukrýval se v sytých temnotách pod nevýslovně nádhernými stromy – taková menší rezidence to byla. Její štukoví fauni a nymfy, jednou posetí topolovým chmýřím či okvětními plátky, jindy zase sněhem, se na svět dívali něžně, tajuplně a trochu výsměšně, z jejich tváří vyzařovalo věčné mládí a v dolíčkách na tváři se usadil ironický prach. Ano, byli mladí a šťastní, ti staří bakchové a nymfy, ty dívenky nereidy, ženoucí se na delfínech nad hlubokými netečnými okny. Nikdy jsem neviděl, že by někdo vstupoval dovnitř či vycházel ven, vše tu bylo ponecháno samo sobě a strnulo to v tajemné svobodě. Jak rád mám takováto místa! Právě kvůli nim jsem se na téhle planetě poněkud zdržel.

A najednou jsem zjistil, že dům je obehnán novým plotem z vlnitého plechu, v něžných tvářích nymf se ob-

jevil úlek a celý domek za tou plechovou ohradou náhle vypadal jako uvězněný. Ano, jeho osud byl zpečetěn. A zpečetěn byl i osud kouzelných stromů, jež tvořily jeho magickou svitu: obrovský billboard nad ocelovým plotem ukazoval novou budovu, která tu měla už zanedlouho vyrůst; byla mrtvolně modrá, hranatá, s impozantními čtvercovými okny. Banka. Přečetl jsem si její název a hned jsem si vzpomněl, komu patří. Příštího dne jsem svým známým zavolal a řekl, že souhlasím.

Přivolil jsem, že zabiju člověka – já, něžný, jemný, bělolící básník, který doposud svou útlou bílou ruku pozvedl leda tak na komára. Také si myslím, že genialita a zločin nejsou slučitelné, ale proč bych měl být zrovna génius? To pro mě není nijak zajímavé. Daleko větší zájem jsem měl o to, aby nymfy a fauni přebývali v hlubině temného sadu, aby žil ten starý domek. Jeho život se mi podařilo prodloužit skoro o deset let, na což jsem náležitě hrdý. Žila v něm tajná duše našeho města. A oni ji zabili. Nakonec dům stejně strhli, obrovské košaté stromy porazili a místo původně zamýšleného obřího jehlanu se tam tyčí jiná banka, hotel, butik, restauračka, sračka, apoteóza.

Ale já se pomstím. Postupně zemřou všichni, co to udělali: ředitelé stavebních společností, investoři, architekti – všichni. Všechny si je najde přesně mířená kulka. Ale ze všeho nejradši bych si na mušku vzal hlavního viníka tohoto kosmického zločinu, člověka, který zabil duši mého města – mazaného nablblého primátora, moskevského pašu, panáčka-cibuláčka, který možná ani není zlý a je to jen takový příčinlivý polír, starostlivě obhospodařující terén a ničící posvátné ruské město jen tak z hlouposti (přesně té hlouposti, která sebe samu

upřímně pokládá za střízlivý praktický rozum), zabíjející posvátnou metropoli jen proto, že hospodářská činnost nic posvátného nepotřebuje. Ó, jak rád bych toho upírka počastoval stříbrnou kulkou!

Vlastně bych se rád dostal od placených vražd k těm nezištným, kdy bych si oběti vybíral podle svého vkusu, ale jsem rozčilený, chorobně rozčilený a nejsem schopen tu hranici překročit – asi jako mladá prostitutka, která sotva za rok práce ošoustala stovky chlapů a teď se chvěje představou, že ji čeká první noc sexu, za který se neplatí. A chápu, že teprve až zabiju bez úplaty, z čirého nadšení pro věc, stane se ze mě real killer. Or not?

Takže jsem souhlasil. A najednou jsem jako docela mladý kluk ležel na teplé střeše s odstřelovačskou puškou v ruce a v duchu se posmíval sám sobě, sice nepříliš solidnímu, ale přece jen dospělému chlápku, který přikývl na to, že se bude zabývat takovými pojebanými dětinskostmi, jako je vražda na objednávku – protože jsem v tom cítil cosi z oboru tupých klukovských her. A teprve když jsem do hledáčku zaměřovače zachytil našedlý zátylek svého hříšného klienta, míhající se mezi hranatými zády tělesných strážců, najednou se ve mně všechno převrátilo. Prst už dolehl na spoušť a vteřinu před výstřelem celou mou duši prozářilo jasné světlo a v hlavě mi jako horká dětská lampička vzplála báseň:

Ó koroptvičko! Teď se mnou

oslavuješ svátek štěstí a smutku.

Tvůj domek vznešený piráti na kopytech roznese!

Tvé poklady leží v prachu smetišť a muzeí.

A ty se přesto raduješ, koroptvičko!

Ó Pane, jak nekonečné je mládí!

Bylo třeba střílet za jízdy

A vystřelil jsem. Bezchybně a dokonale. Několik minut nato už jsem seděl na zadním sedadle auta, ujížděl pryč z místa své první vraždy a byl celý otřesený – odpusťte mi, lidé dobří, ale mnou ani tolik neotřáslo, že jsem poprvé v životě zabil člověka, jako to, že se ke mně vrátila má múza, můj démon. Ohromilo mě, že jsem znovu básník.

Nutně jsem to musel zkusit ještě jednou. Souhlasil jsem tedy s další zakázkou. Tentokrát byl úkol ještě složitější: bylo třeba střílet za jízdy, ve značné rychlosti, skrz sklo. Ale rána to byla zase dobrá. Já dám vždycky dobrou ránu. Jedinou. Nikdy nestřílím dvakrát. A vše se zopakovalo: v okamžiku, kdy jsem natáhl, jako by se rozzářilo broskvové světlo a zaplavilo celou mou duši, do srdce jako splašený slon vtrhla radost a v překvapeném mozku zřetelně jako na stěně paláce Baltazarova naskočila slova:

*Zavanulo to prostotou lodí
z té milé plaché stařenky,
co tak vztekle hryzala
loket námořníka.*

*A šeptala: Bože, smiluj se!
Zavanulo to prostotou lodí!*